

ZLATOPOLJČAN

DECEMBER 2012

LETO XXIII

Pogled proti Julijskim alpam (foto K.P.)

IZ VSEBINE:

- igrica in dedek Mraz za malčke 18. decembra
- stoletnica!
- Velika plaketa Mestne občine Kranj našemu krajanu
- OŠ Helene Puhar ima novo vodstvo in še mnogo več

Spoštovane krajanke in cenjeni krajani!

Kot vedno, smo nekaj zadanih ciljev uspeli uresničiti, nekaj pa jih je moralo odpasti in bodo počakali na druge, boljše čase.

Naša krajevna skupnost živi naprej, načrtuje in išče načine, kako izboljšati pomanjkljivosti in kako napraviti kaj novega, ki bi izboljšalo kvaliteto življenja naših krajanov. Korošci, Štajerci in tudi nam bližnji sosedje v Struževem so imeli letos v novembru drugačne skrbi, ko so se borili z naraslimi vodami. Mi smo vsaj ostali na suhem in nas naravne ujme niso prizadele, vsaj ne v omembe vrednem pomenu.

Za letos nam občinski proračun ni namenil financiranja večjih investicij, vendar se je klub temu vseeno nekaj postorilo. Pridobili smo dodatna parkirna mesta na ul. Zlato polje. Zgrajen je bil nov pločnik ob Koroški cesti med Lidlom in križiščem s Kidričevo oz. obvoznico. Dokončana je bila javna razsvetljava mimo Ledene dvorane. Poleg rednega obrezovanja drevja in košnje trave, je bilo letos predvsem v pozni jeseni temeljito obrezano kar nekaj drevja po celotni krajevni skupnosti, del tistih zelo starih, ki so se že lomila, pa celo podrtih. Planirana je bila tudi postavitve dveh svetilk na otroškem igrišču za OŠ Franceta Prešerna, postavitve dveh svetilk na Gosposvetški ulici, ki bi osvetljevali del parkirišča, planirana pa je bila tudi celotna javna razsvetljava ob novem pločniku ob Koroški cesti. Na našo žalost se je izvedba planirane razsvetljave, zaradi pomanjkanja denarja v občinskem proračunu, odmaknila v naslednje leto.

V prihodnjem letu, je poleg rednega vzdrževanja, v načrtu obnoviti nekaj stopnic na Kidričevi cesti ob trgovskem bloku in ob Kidričevi 38, postaviti kakšno dodatno klop med bloki in na otroškem igrišču, prenoviti obledele črte na parkiriščih in občinskih cestah ter postaviti še dve svetilki ob večstanovanjskem objektu Zlato polje 2b. Na vse kriplje se trudimo, da bi MOK zagotovila sredstva za postavitve otroškega igrišča pri Osnovni šoli Helene Puhar tudi za otroke s posebnimi potrebami, kar bi bila res velika pridobitev za Kranj in širšo okolico. Stvari se delno premikajo v to smer in upajmo, da bo uspelo. Žal glede na krizo v slovenskem in kranjskem gospodarstvu, in s tem manjšim financiranjem lokalnih skupnosti ni mogoče pričakovati kaj dosti več.

V okviru programa GORKI (gorenjska komunalna infrastruktura) naj bi v prihodnjih letih zgradili tudi kanalizacijo na delu ulice Zlato polje – individualna pozidava, ki ima še greznice, vendar tudi to še visi v negotovosti. Pričakovana gradnja severne obvoznice, nove železniške povezave in prenove regionalne Kidričeve ceste se odmikajo v prihodnost, ki je vse manj otipljiva.

Glede prometne ureditve ulic v osrednjem delu naše KS – t.j. Ul. Franca Rozmana – Staneta in Levstikove ulice je občina naročila izdelavo idejnih projektov, ki predvidevajo izdelavo pločnikov in na določenih delih uvedbo enosmernega prometa. Na žalost o času realizacije teh prenov še ni mogoče govoriti.

Na Kidričevi je v bližini parkirišča pri Tehničnem šolskem centru zrasla nova transformatorska postaja za ta predel, vendar prevezava s stare še ni narejena. Predvidena je v naslednjem letu, če bo Elektro Gorenjska vztrajalo pri tej investiciji. Po prevezavi naj bi sedanji stolpičasti transformator podrl, kar bi omogočilo drugačen potek ceste in s tem nekoliko lažje in predvsem varnejše zavijanje smetarskih in drugih večjih vozil okrog vogalov blokov.

Na opozorilo enega od stanovalcev na Kidričevi je CP Kranj tudi zalilo razpoke, ki so se širile med dvema pasovoma asfalta in bi v nekaj zimah verjetno dobro načele cestišče. Na ev. sanacijo čaka tudi del cestišča pred blokom Kidričeva 1-3, kjer se ob večjih nalivih voda prebije v vhodne niše in se prelije v notranjost stopnišč ter v kleti tega bloka.

Pred leti je bilo narejeno več obetavnih načrtov za območje naše krajevne skupnosti. Med drugim gradnja parkirne hiše ob parkirišču nasproti porodnišnice. To je danes pozabljeno, pa morda ni ravno najboljše. Verjetno je na našem območju in na območju bližnjega Vodovodnega stolpa dovolj interesentov, ki bi si v garažni hiši zakupili ali najeli prostor za parkiranje ali celo garažo, če bi bile cene ugodna, kakor se je pred leti govorilo. Seveda tu ne bi smelo biti tržnega oz. komercialnega razmišljanja, kakršno je pripeljalo do množice praznih novih stanovanj po celi Sloveniji in tudi v Kranju. Zaradi previsoko zastavljenih cen ne gredo v promet.

*Vsem krajanke in krajanom Zlatega polja ter vsem ostalim
želimo sreče, zdravja in veliko dobrega v letu 2013*

za svet KS Zlato polje
Karel Piškur – predsednik

STOLETNICA v naši krajevni skupnosti

Prebivalka naše krajevne skupnosti, gospa Sabina LEKŠE, ki stanuje na Kidričevi 32, je 3. julija 2012 praznovala svoj stoti rojstni dan.

Rodila se je na Rakeku v družini poštnega uslužbenca, kjer je bilo skupaj 5 otrok. S 17 leti je odšla od doma in se učila za trgovko v Ribnici na Dolenjskem, kjer je potem tudi delala. Leta 1942 se je poročila z Janezom PEROVŠKOM in januarja 1943 se jim je rodila hčerka Marta. Že konec 1943 pa je ostala vdova, ker je mož padel v partizanih. Tudi sama je sodelovala na terenu v NOB. Po vojni se je s hčerko vrnila domov na Rakek in se 1947 ponovno poročila z Ivanom LEKŠETOM, ki je bil oficir JLA. Takrat so se zanj začele selitve iz ene

republike v drugo, vse dokler se mož ni upokojil in se je družina 1959 leta preselila iz Osijeka v Kranj, kjer gospa Sabina še danes živi. Vdova je že 32 let. Ima vnukinjo in vnuka, ter dve pravnukinji. Zanja danes skrbi njena hčerka Marta, obiskujejo pa jo tudi vsi domači. Imela je skromno, toda pestro življenje. Rada je kuhala, šivala, brala, se ukvarjala z ročnimi deli in vrtnarila.

Za njen visoki jubilej so ji poleg vseh domačih in prijateljev čestitali še kranjski podžupan Janez FRELIH, predsednik krajevne skupnosti Zlato polje Karel PIŠKUR, predstavniki krajevnih organizacij in sosedje. Na visoko obletnico jo spominja častna listina občine Kranj, ki jo je prejela ob svojem častitljivem jubileju.

Sestavila Marta Bogoev

Spoštovani starši naših najmlajših prebivalcev krajevne skupnosti

Veljavna slovenska zakonodaja, ki ureja varstvo osebnih podatkov, nam onemogoča, da bi pridobili in razpolagali s podatki o rojstvu otrok, o njihovih imenih in naslovih. Ker torej teh podatkov nimamo, ne moremo na predstavo in obisk dedka Mraza poimensko povabiti vsakega otroka posebej, s čimer pa bi krajevna skupnost, skupaj s kako sladkarijo, tudi letos rada razveselila najmlajše. Zato vas, dragi starši, vabimo, da si vzamete slabo urico časa in pripeljete svoje otroke na omenjeno prireditev.

za svet KS Zlato polje
Karel Piškur - predsednik

VABILO

Svet KS Zlato polje vabi vse malčke Zlatega polja
v starosti od enega do šestih let,
da se v spremstvu staršev udeležijo kratke
otroške predstave

»ROJSTNODNEVNA ZABAVA
TEVŽA IN URŠULINE«
z obiskom Dedka Mraza

**v TOREK, 18. decembra 2012 ob
16.30 uri**

v večnamenski dvorani OŠ Franceta
Prešerna

Velika plaketa Mestne občine Kranj v roke našega krajana – Mira RANTA

Mestna občina Kranj svoj občinski praznik praznuje 3. decembra v čast Prešernovega rojstnega dne. Ob praznovanju vsako leto na Slavnostni akademiji podeli priznanja za različna področja udejstvovanja najzaslužnejšim občanom. Letos je bilo takih nagrajencev 14. Med njimi je bil letos z VELIKO PLAKETO MESTNE OBČINE KRANJ nagrajen tudi naš krajan Miro Rant. Nagrado je prejel, ker že sedem desetletij s svojo dejavnostjo in rezultati v športu več kot uspešno predstavlja našo občino doma in po svetu. Podrobneje smo vam ga že predstavili v lanski številki glasila Zlatopoljčan.

Iz vsega srca čestitamo tudi člani Sveta KS Zlato polje!

PIZZERIJA
gorenc®

Koroška cesta 59, Kranj
tel.: 04/236 13 00

NOVO

ŠTUDENTSKI BONI
IN
DNEVNA PONUDBA MALIC

VELIKA IZBIRA HRANE:

- kruhki in odlične pice iz krušne peči
- testenine in tortelini v omakah
- zrezki na različne načine
- lignji ocvrti in na žaru s prilogami
- zelo velik izbor solat

ODPRTO: VSAK DAN od 11.00 do 23.00 PREDNOVOLETNA PRAZNOVANJA!

Krajanom Zlatega polja želimo sreče in zdravja v letu 2013

Koristne informacije za krajanje

Tekoče vzdrževanje komunalne infrastrukture in področje gospodarskih javnih služb je v naši krajevni skupnosti v upravljanju Mestne občine Kranj. Zato je dobro vedeti kam se obrniti, oziroma koga poklicati ob določenih težavah. Koga poklicati, ko na cesti nastane luknja, ko je podrt prometni znak, ko ne požira meteorna kanalizacija, ko ne gori luč javne razsvetljave, ko javna cesta ni splužena niti drugi dan po sneženju in podobno.

Vzdrževanje cest, MOK

Aleksandar Delič
tel.: (04)237-31-39
e-pošta: aleksandar.delic@kranj.si

Vzdrževanje cest, Komunala - (vodja enote)

Primož Bajželj
tel.: (04)281-13-51
e-pošta: pbajzelj@komunala-kranj.si

Pluženje, prometni znaki, meteorna kanalizacija, Komunala – (operativa)

Janez Lukan
Tel.: (04)281-13-52
e-pošta: jlukan@komunala-kranj.si

Javna razsvetljava, košnja trave, obrezovanje drevja, MOK

Stanislav Koren
Tel.: (04)237-31-57
e-pošta: stanislav.koren@kranj.si

Javna razsvetljava, Vigred (koncesionar)

Tel.: (04)253-11-33
e-pošta: info@vigred-elektro.si

Košnja trave, obrezovanje drevja, Flora - (koncesionar)

Tel.: (04)231-54-40

Mestna inšpekcija, redarstvo, MOK

Tel.: (04)237-31-97

Klic v sli ob naravnih nesrečah (potres, poplava, ...)

Tel.: **112**

Divja odlagališča, smeti v naravnem okolju lahko prijavite na:

e-pošta: mestna.inspekcija@kranj.si
ali na naslov: **Mestni inšpektorat, Slovenski trg 1, 4000 Kranj**

Policija svetuje

Vozniki, pripravite se na zimo!

Zima je zopet med nami, zato se bomo spet vozili v dežju, megli, snegu in morda celo v poledici. Zato sta previdnost in večja pozornost v zimskih razmerah nujni, a za varno vožnjo, brez prometnih nesreč, je to še vedno premalo. Tudi vozila morajo biti tehnično brezhibna in predpisano opremljena.

Zakon o pravilih cestnega prometa (ZPrCP) v 29. členu določa, da morajo imeti motorna in priklopna vozila v cestnem prometu predpisano zimsko opremo v času **od 15. novembra do 15. marca** naslednjega leta. Prav tako morajo imeti predpisano zimsko opremo v **zimskih razmerah**, ki pa nastopijo takrat, ko se ob sneženju sneg oprijema vozišča ali ob poledici in trajajo vse do takrat, ko pristojna služba za vzdrževanje cest sporoči, da je cesta normalno prevozna in primerna za promet vozil.

Zato je potrebno v tem času prilagoditi hitrost vožnje razmeram na cesti in stanju vozišča, prav tako pa povečajte varnostno razdaljo. Zavirajte narahlo in po potrebi postopno, z večkratnim pritiskom na stopalko. Smeri vožnje ne spreminjajte sunkovito. Vozite čim bolj enakomerno, brez premočnega pospeševanja ali zmanjševanja hitrosti, še posebno pozornost namenite izpostavljenim delom ceste, kjer se pogosteje pojavlja poledica. Računajte na daljši čas potovanja, zato se na pot odpravite prej kot običajno, med vožnjo bodite zbrani, predvsem pa strpni do drugih udeležencev v prometu.

Še vedno velja pravočasno preveriti pnevmatike, zavore, svetlobne naprave, akumulator, hladilni sistem, sistem za dovod zraka v vozilo, sistem za močenje vetrobranskega stekla, metlice brisalcev, tesnila vrat in zimsko opremo vozila.

Kanali profila zimskih pnevmatik morajo biti namreč globoki najmanj 3 mm. Zimske pnevmatike so tiste pnevmatike, ki imajo na boku proizvajalčevo oznako »M+S« ali »M S« ali »M&S«.

Samo zimske pnevmatike na vseh kolesih omogočajo uspešno speljevanje in pospeševanje, učinkovito zaviranje, nespremenjeno smer pri zaviranju in varno vožnjo skozi ovinke. Zaradi posebne snovi pa bodo zimske pnevmatike tudi pri temperaturi pod 7 ° C dovolj mehke, da bodo zagotovile ustrezen oprijem tudi na suhi in nezasneženi cesti.

Za varno vožnjo je nujno brezhibno delovanje zavor, zato redno preverjajte gladino zavorne tekočine. Uporaba luči podnevi je v Sloveniji med vožnjo z motornim vozilom obvezna, prav tako kot v mnogih evropskih državah. Večkrat preverite, ali na avtomobilu res delujejo vse naprave za osvetljevanje ceste, označevanje vozila in dajanje svetlobnih znakov.

Pred vožnjo dobro očistite vsa stekla in poskrbite, da se z vozila ne bodo raztresali sneg, led, voda ali druge snovi.

Pa srečno na cesti!

RDEČI KRIŽ ZLATO POLJE

Krajevna organizacija RK Zlato polje se zahvaljuje vsem krajanom, ki so ali pa še bodo njenim poverjenikom prispevali za članarino in darovali prostovoljne prispevke.

Vsa sredstva, ki jih poverjeniki zberejo, se porabijo za dobrodelne namene – novoletna darila starejšim in socialno ogroženim krajanom, za vsakoletno srečanje najstarejših krajanov in podobno.

KO RK sodeluje tudi pri krvodajalskih akcijah, krvodajalcem se oddolži s skromnim kosilom, poskuša pa pomagati tudi z neposredno pomočjo tistim, ki jo potrebujejo. Kar nekaj članic namreč neposredno pomaga pri prevozi na zdravstvene preglede, pri vsakodnevni opravi itd.

Zato – kljub mnogim pomislekom, ki jih imate nekateri zaradi afer, ki so se v preteklosti pojavljale predvsem na višjih nivojih dobrodelnih organizacij in tudi zaradi sedanjih nepravilnosti na raznih družbenih ravneh – ne izgubimo zaupanja v ljudi, ki brez vsake koristi zase še želijo pomagati svojim sokrajanom.

KO Rdeči križ Zlato polje

Odprto pismo

Spoštovani krajan, sosedje, spoštovani predsednik KS Zlato polje!

V obdobju od 1. 1. 2009 do sredine novembra 2012, ko sem bila ravnateljica OŠ Helene Puhar sem se rada družila z vami in sem se tudi počutila del skupnosti. Zdaj svojo pot nadaljujem na Pedagoški fakulteti UL.

Vedno mi je bilo pomembno, da šola diha s Krajevno skupnostjo, z Mestno občino Kranj in je s svojo dejavnostjo prisotna tu, kjer je doma. Ker ste nas sprejeli, smo se tudi počutili tako.

Želim in upam, da bi se v doglednem času realiziral tudi projekt Igrišče za otroke s posebnimi potrebami, ki sva ga zastavila z g. Piškurjem. Z realizacijo projekta bodo v odnosu do potreb otrok pridobile tako Mestna občina Kranj kot tudi vse bivše kranjske, okoliške občine. Ob tej priložnosti se zahvaljujem g. Piškurju, ki je s svojo pozitivno držo prevzel vajeti za izpeljavo projekta, takoj po tem, ko sem mu predstavila idejo.

Predstavljam si, da igrišče postane družabni prostor za srečevanja staršev in otrok, ki se znajdejo pred ovirami. Ena od zasnovanih idej je prispevati k zmanjševanju postavljenih ovir, kar bi igrišče s posebnimi potrebami omogočilo tako na izvedbeni kot simbolni ravni. Predstavljam si otroški vrišč in smeh, zadihanost, rdeče noske in nasmeh do ušes. Predstavljam si skrb, veselje in ponos staršev, babic in dedkov, ki bodo budno spremljali podvige svojih otrok in vnukov. Predstavljam si, da šola pridobi prilagojeno igrišče za otroke in mladostnike, ki so ji zaupani. Predstavljam si tudi, da igrišče dodatno poveže dejavnost šole in skupnost. Predstavljam si tudi, da se novo igrišče poveže z obstoječim otroškim igriščem KS Zlato polje. Vem, da je prav, da se vse to res zgodi.

Na vaših poteh vam želim srečno in vse dobro tako v prihajajočem letu kot tudi sicer.

dr. Nataša Zrim Martinjak

Na OŠ Franceta Prešerna Z DOBRO VOLJO USTVARIJO IZJEMNE IZDELKE

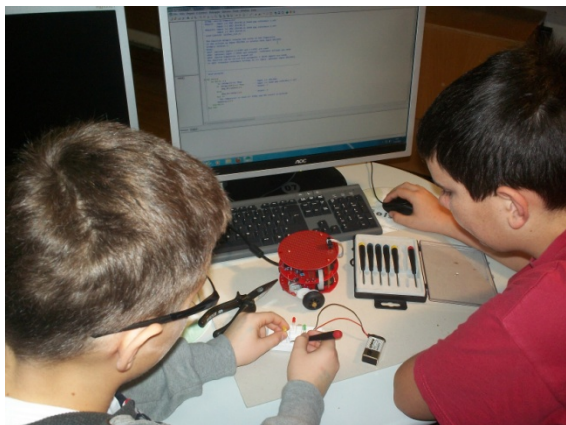
V sodobni družbi ne moremo ubežati uporabi pametnih naprav. V naše bivalno okolje prihaja vedno več naprav, ki jih upravljajo mikrokrmilniki. Med njimi so tudi roboti. Nahajamo se na začetku razvojnega obdobja robotov, za katerega danes lahko z gotovostjo trdimo, da ponuja neslutene razsežnosti. Robotika je mlada veda, ki povezuje obsežno množico področij od elektronike, komunikacij, mikrokrmilnikov, umetne inteligence, mehanike, pnevmatike, do sociologije, fizike, matematike in drugih.

Odnos do robotov počasi opredeljujemo. Šele z uporabo bomo lahko do neke mere spremenili naše zadržke. V izobraževalnih procesih iščemo za robote ustrezna področja uporabe. Za mlade raziskovalce je zamisel, da bodo izdelali robota, ki se giblje in ga bodo lahko upravljali, izjemno vabljiva.

Sestavljanje in programiranje robotov je v šolah doseglo zelo dobre rezultate in veliko priljubljenost med mladimi. Za različne starosti učencev in dijakov uporabimo različne robote, ki spodbujajo zanimanje mladih za naravoslovje in tehniko. Dobre rezultate dosegamo tudi s cenejšimi roboti za samogradnjo. Za pripravo uspešnega projekta je pomembno, da učitelj pozna učence. Tako lahko prilagodi vsebine, metode in zahtevnost izdelka sposobnostim mladih raziskovalcev. Učenci osnovne šole Franceta Prešerna iz Kranja v projektnem delu izdelajo robota sami po metodi PUD od ideje do izdelka. Pri tem se učijo in zabavajo. Nabirajo znanje in veščine. Z izkustvenim učenjem razvijajo delovne navade, natančnost, vzdržljivost, ustvarjalnost, ročne spretnosti, iznajdljivost. Spoznajo zadovoljstvo nad izdelkom, ki so ga sami ustvarili.

Na osnovni šoli Franceta Prešerna v Kranju smo v sodelovanju s Fakulteto za elektrotehniko, računalništvo in informatiko iz Maribora in Fakulteto za matematiko in fiziko iz Ljubljane pričeli s poukom robotike leta 2005. Pri iskanju novih rešitev in znanja sodelujemo z več izobraževalnimi ustanovami in gospodarskimi družbami. Učencem ponujamo danes več predmetov robotike in mehatronike, prilagojenih za različne starostne skupine, pri katerih lahko povezujejo učne vsebine predmetov: matematike, fizike, tehnične vzgoje, kemije, likovne vzgoje, računalništva, glasbene vzgoje, naravoslovja, slovenskega in angleškega jezika.

Pri učencih spodbujamo pozitivne vrednote in ustvarjalnost. Učenci vsako leto sodelujejo na različnih tekmovanjih v Sloveniji in tujini. Šola bo v prihodnjem letu gostiteljica FIRST LEGO Lige državnega robotskega tekmovanja, kar predstavlja veliko odgovornost in tudi priznanje za naše mlade raziskovalce.

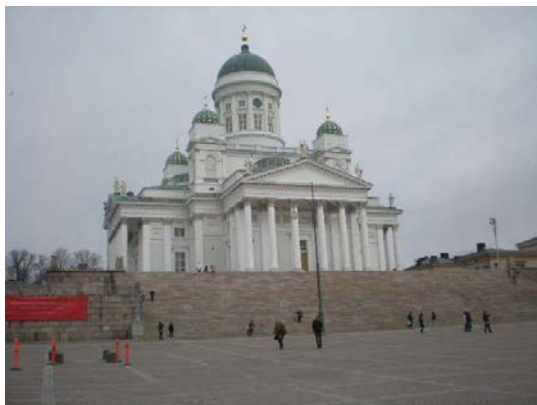

MEDNARODNE IZMENJAVE NA TŠC KRANJ

V zadnjih letih smo se na pobudo vodstva odločili, da bomo sodelovali v mednarodnih projektih, katerih glavni namen je izmenjava izkušenj, spoznavanje novih okolij, pridobivanje novih kompetenc in povečanje privlačnosti poklicnega in strokovnega izobraževanja.

Projekt Mobilnost

V letu 2011 smo izpeljali projekt Mobilnost v okviru podprograma Leonardo da Vinci. Dijaki so v spremstvu učiteljev odšli na Finsko v mesto Jarvenpää, ki je 30 km oddaljeno od Helsinkov.

Helsinška katedrala

Dijaki na delovnem mestu skupaj z delodajalcem

V času mobilnosti so opravili delovno prakso s strokovnega področja - v podjetju Adeltek so izdelovali električne inštalacije v zasebni hiši.

Poleg strokovnega znanja so spoznali novo državo, ljudi, njihove navade, kulturo. Prve dni so nam gostitelji pokazali njihovo šolo: kako je organizirana, opremo v učilnicah, opisali sistem dela.

Dijaki so bili navdušeni nad »premično mizo v učilnici za elektrotehniko in računalništvo

Finski dijaki programa avtomehanik popravljajo tudi čisto prave ladje.

Komunicirali so v angleškem jeziku in pri tem spoznali pomen znanja tujih jezikov. Velikokrat so se znašli v novih situacijah, ki so jih morali reševati sami. Pri tem so uporabili vsa svoja znanja in svojo iznajdljivost. Za vse, tako dijake kot profesorice je bila to enkratna izkušnja.

Projekt Mechatronics

S projekti mobilnosti še vedno nadaljujemo in tako so se naši dijaki ravno vrnili z Danske. V mestu Sonderborg so v šolskem centru EUC Syd opravljali praktično usposabljanje z delom.

Mestna hiša v Sonderborgu z oznako središča mesta

Prva delovna naloga: skupinsko reševanje problema

Vsak teden je bila naloga drugačna: prvi teden so programirali vodenje robotske roke, naslednji teden so spoznavali delo na CNC strojih, v zadnjem tednu pa so iskali napake v oprehi.

Dijaki in spremljevalni učitelji so imeli priložnost spoznati organizacijo in način dela v poklicnih šolah na Danskem. Dijake je prevzela predvsem količina praktičnega dela pri pouku. Imeli so občutek, da so se v kratkem času naučili zelo veliko.

Partnersvo CaRPs

Poleg projektov mobilnosti smo na našem centru sodelovali tudi v partnerskih projektih. Prvi projekt – Partnerstvo CaRPs je temeljil na potrebi gospodarstva in poklicnega izobraževanja za

kompetentno usposabljanje mladine za področje CNC in robotike, na novih programih in modulih, ki jih uvajamo v srednje poklicno in višje šolsko izobraževanje. V partnerstvu CaRPs (CNC in robotika) smo želeli vzpostaviti dolgoročno sodelovanje med poklicno izobraževalnimi inštitucijami in podjetji na področju usposabljanja dijakov za delo s CNC stroji in delo v avtomatizirani proizvodnji.

Projektna skupina

Delovno srečanje

V projektu so sodelovale sorodne inštitucije iz petih evropskih držav: Nemčije, Švedske, Litve, Norveške in Slovenije. Sodelovale so šole, kompetenčni centri in podjetja. Koordinator partnerstva je bilo združenje Osterøy Manufacturing Industry Association z Norveške.

Organizirali smo pet projektnih srečanj, po eno v vsaki sodelujoči državi. Vsi partnerji so bili aktivno vključeni. Projekt je bil za nas zanimiv tudi zato, ker je v Sloveniji poleg TŠC Kranj, kjer razvijamo robotiko in avtomatizacijo, sodeloval tudi center iz Škofje Loke, usmerjen v strojništvo.

Partnerstvo Microeducation

Trenutno sodelujemo v partnerstvu Microeducation (2011-2013). Mikrokontrolerji so danes sestavni del večine kompleksnih nadzornih sistemov. Razvoj na tem področju je zelo hiter. Kot izobraževalne inštitucije moramo temu razvoju slediti in nuditi didaktične pristope in materiale za učinkovito poučevanje naših udeležencev.

Projektna skupina

Obisk podjetja Iskratel

Da bi bili uspešnejši, smo si v partnerstvu zadali nalogo poenotenja uporabljene strojne opreme in programskega jezika. Na ta način bo prenos dobrih praks med institucijami boljši. V praksi se

je tudi izkazalo, da so didaktični eksperimentalni seti, ki jih šole lahko nabavijo, za začetnike preveč zapleteni. V projektu bomo razvili nove, enostavnejše sete s katerimi bo poučevanje na začetni stopnji učinkovitejše.

Partnerska srečanja bomo organizirali v vseh sodelujočih državah: Avstriji, Italiji, Španiji, Turčiji in Romuniji, Bolgariji, Belgiji in Sloveniji. Udeležujejo se jih tako učitelji in mentorji kot tudi dijaki. S tem je zagotovljena boljša komunikacija med partnerji ter možnost preizkušanja pripravljenih učnih situacij. Zelo pomemben del sodelovanja pa je tudi spoznavanje vrstnikov, strokovnih kolegov, spoznavanje drugih kultur in dežel.

Sestavila: Nataša Kristan Premšar

Avtoservis Trilar
Ljubljanska cesta 31 a
4000 Kranj
tel: 04/287-21-00

Go Further

Jesenski tabor v Fiesi

Učenci 7. razreda OŠ Helene Puhar Kranj so v mesecu novembru preživel teden dni na slovenski obali. Vreme smo imeli, verjeli ali ne, fantastično. Za dobro počutje pa so poskrbeli tudi učenci sami, saj so s seboj iz Kranja prinesli veliko dobre volje. Zahvaljujemo se občini Kranj, podjetju Avtobusni prevozi Simon Lombar in šolskemu skladu, saj brez solidarnosti slednjih, tabora ne bi izpeljali.

Učitelj: Anže Cof

naše ulice: Gradnikova ulica

(povzeto po Wikipediji - priredila ZK)

V zvezi z imenovanjem te ulice obstajata dve verziji, prva, ki ji dajem večjo težo, da se imenuje tako kot Gradnikova brigada naše partizanske vojske po Ivanu Gradniku, tolminskem puntarju z začetka 18. stoletja, nekakšnem slovenskem Matiji Gubcu, in druga, da gre za poimenovanje po primorskem pesniku Alojzu Gradniku, ki pa je v času poimenovanja te ulice v Kranju, še živel – umrl je l. 1967, imenovanje ulice pa je bilo sprejeto v l. 1961. Tudi sicer se spominjam, da smo govorili v tistih prvih letih po vselitvi na Gradnikovo, da gre za Ivana Gradnika.

Spomenik uporu v Tolminu

V 15. in 16. stoletju je v slovenskih deželah od kmetijstva živelo približno 95% prebivalstva. Zaradi turških vpadov in vojn pa tudi zaradi različnih bolezni ter davkov, se je njihov socialni položaj vse bolj slabšal. Kmetje so se v obdobju dobrih 250 let kar nekajkrat uprli svojim gospodom. Prišlo je do pet večjih, pomembnejših uporov in do približno 140 manjših, krajevnih uporov.

Vzroki za upore so bili ponovno uvajanje naturalnih dajatev, povečanje fevdalnih dajatev in nasilno obnašanje fevdalcev do kmetov, povečanje tlake, davkov, pa turški vpadi, spopadi med fevdalci, slabe letine in omejevanje kmečke trgovine s strani fevdalcev. Kmetje so se začeli povezovati v kmečke zveze oziroma punte. Beseda punt izhaja iz nemške besede „die Bund“, kar pomeni združenje, zaveza. Kmetje so sebe začeli imenovati puntarji.

Veliki kmečke upore so: Koroški (1478), Vseslovenski (1515, Hrvaško-slovenski (1573), Drugi vseslovenski (1635) in Tolminski kmečki upor (1713). Prejšnji upori so bili večinoma usmerjeni proti fevdalcem, zaradi raznih dajatev in drugih davkov, ki so obremenjevali kmete. V začetku 18. stoletja pa so se kmetje obrnili tudi proti državi oz. državnim bremenom in cesarju. Glavni vzroki za upore so bili ravno davki in njihov način pobiranja. Vrstile so se slabe letine, razsajala je tudi živinska kuga, ki je pobrala mnogo goveje živine. Leta 1713 pa se je vsemu temu pridružilo še preobilno deževje. Nezadovoljstvo kmetov zaradi novih davkov je bilo zato še večje. Izterjavo davkov je prevzel davkar, ki je jemal več, kakor je zahteval cesar, ter tako bogatel na račun kmetov. Leta 1713 so zgoraj naštete razmere sprožile veliki tolminski punt. Ta je zajel skoraj vso Goriško in tudi del Kranjske.

Kmečki upor je pripravljajl Ivan Gradnik s pomočniki, in 27. marca se je zbralo okrog petsto Tolmincev, da bi šli v Gorico in osvobodili kmete, ki so jih zaprli zaradi neplačevanja davkov in drugih prekrškov. Namestnik deželnega glavarja Strassoldo jih je s četo konjenikov in mušketirjev prestregel v Solkanu pri pokopališču, ter jih poskušal na lep način odvrniti od njihovih načrtov.

Po pridružitvi drugih puntarjev so zahtevali izpustitev vseh jetnikov, ko pa so se jim pridružili še novi puntarji, so zahtevali popolno ukinitve vseh davkov. Upor se je razširil tudi v Brda, kjer so puntarji celo napadli kmete, ki se niso hoteli pridružiti, in ob tem utrpeli prve tri smrtne žrtve. V prvih dneh maja se je upor širil naprej. 3. maja so v Idriji oplenili župnišče. Tam so se kmalu začeli kazati znaki upornišva tudi med rudarji. Te je upravitelj rudnika pomiril tako, da jih je oprostil plačevanja davka na tobak. Ohrabreni z uspehi so se kmetje tudi formalno združili v kmečko zvezo in prisilili druge k članstvu. Zavezali so se, da se ne bodo pokorili zemljiškim gospodom ter da jim ne bodo več plačevali davkov. Sami pa so začeli pobirati puntarski davek. Plemičem so tudi dali jasno vedeti, da ne bodo več plačevali stare pravde, ampak bodo začeli z vojno. V majhnem tržaškem mestu Devin se je zbralo okrog 7000 kmetov in napadlo grad. Protinapad s topovi jih je pregнал.

Upor se je širil s Tolminskega naprej na ves proti morju raztezajoči se spodnji Kras. Združilo naj bi se okoli 750 županov ali vaških sodnikov s svojimi soseskami. Plemstvo se je zballo za svojo varnost in premoženje, zato so začeli na dvor pošiljati prošnje za pomoč pri obrambi. Cesarska vojska je najprej zatrla upornike v Rihemberku. Kmetje so se z njimi spopadli 14. julija pri Solkanu. Bitka je bila za kmete usodna. Premagani kmetje se vrnejo domov. Delu puntarskih voditeljev pa je uspelo zbežati. Cesarska komisija jih je iskala s tiralicami po Goriškem in Kranjskem do konca septembra. Nekaterim je že med iskanjem zaplenila premoženje v korist državne blagajne. Ivana Gradnika so po koncu januarja ujeli. Sledilo je več let krvavih sojenj. Tolmincem so sodili v Gorici. 150 Tolmincev je bilo obsojenih na zaporne kazni, 11 vodilnih puntarjev pa na smrt. Dokončna sodba je sledila dve leti pozneje, leta 1716. Do jeseni leta 1716 so bili iz ječe izpuščeni vsi zaprti kmetje, vendar so nekaterim zaplenili del premoženja. Po uporuh so bistveno omejili nekatere posebne oblike kmečke samouprave na Tolminskem, župani in vaški sodniki, ki so sodelovali pri uporuh, pa so bili odstavljani. Vaščani niso smeli več voliti svojih županov sami, temveč le predlagati tri može, izmed katerih je zemljiški gospod nato izbral župana. Duhovniki, ki so ljudstvo spodbujali k uporuh, so bili izgnani s cele Goriške. Vsem upornikom je bila tudi naložena denarna kazen. Tolminski kmečki upor je bil zadnji v vrsti velikih kmečkih uporuh na Slovenskem pred reformami Marije Terezije in Jožefa II.

Spoštovani krajan! Zlatega polja!

Letošnje šolsko leto je za našo Gimnazijo zelo pomembno, skorajda zgodovinsko. S pričetkom koledarskega leta 2013 bomo namreč postali samostojna Gimnazija Franceta Prešerna.

S ponosom si upamo trditi, da smo ena najkakovostnejših in najprepoznavnejših gimnazij v Sloveniji. Smo Gimnazija ponosnih, samozavestnih in uspešnih mladih ljudi. Naša prepoznavnost in uspehi so plod trdega in načrtnega dela. Na mnogih področjih smo orali ledino – e-šolska dokumentacija, izobraževanje na daljavo, izobraževanje dijakov športnikov ... –, danes z zadovoljstvom in ponosom lahko ugotavljamo, da na temeljih, ki smo jih postavljali na naši Gimnaziji, gradijo mnoge slovenske osnovne in srednje šole.

Naša gimnazija je že sedaj delovala celovito, razvojno in sistematično. Že dolgo imamo dobro izdelano vizijo, ki jo podpirajo dijaki, starši in okolica. Zavedamo se, da zmoremo in znamo našo šolo popeljati še višje, saj že sedaj velikokrat presegamo nivo strokovnih gimnazij, zato verjamem, da bomo svoje delo kot samostojna šola nadaljevali s še večjo vnemo in zanosom.

V teh nekaj mesecih, ki so minili od začetka šolskega leta, smo se soočili z obilico nasprotovanj, a prav ovire in težave, ki smo jih premagovali, so nas okrepile za težke čase, ki so še pred nami.

Po drugi strani pa naši dijaki in starši niso kaj dosti občutili, da smo učitelji in vodstvo pluli skozi včasih precej viharno morje. Zaradi želja dijakov in tudi potreb v šolstvu smo tudi letos še nadgrajevali poučevanje z novimi strategijami, vpeljevali v pouk in v obšolske dejavnosti nove učne pristope ter še pogosteje dajali prednost razvoju kompetenc, ki dajejo dijakom vse potrebno, da postanejo ponosni, samozavestni in uspešni na vseh področjih.

Začetki v timske delu, medpremetnem povezovanju in projektnem delu so v nekaj letih prerasli v nadpovprečno uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije, poučevanje na daljavo in zavedanje pomembnosti učenja učenja.

V porastu je tudi razvojno delo z odličnimi rezultati na državnih tekmovanjih z raziskovalnimi nalogami in dvig motivacije dijakov s pomočjo problemskega učenja. Področje socialnih kompetenc in podjetnosti pa tako dijaki kot učitelji razvijamo načrtovano ali spontano vedno in povsod.

Veliko število vrhunskih in perspektivnih športnikov je naši šoli že v preteklosti dalo poseben pečat in priznanje, vse večkrat pa se vračajo na šolo tudi dijaki, ki so uspeli tudi na drugih področjih. Ponosni smo, da smo bili izmed velikega števila prijavljenih šol izbrani med samo 13 modelnih šol za nemški jezik, že veliko let pa izvajamo DSD diplomu, ki pod nadzorom nemškega ministrstva za kulturo in izobraževanje poteka po vsem svetu v enaki obliki in ga edini izvajamo na Gorenjskem. S tem izpitom dijaki dokazujejo aktivno znanje nemškega jezika, pomaga pa jim tudi pri iskanju zaposlitve oziroma pri morebitnem študiju v tujini, kar je v zadnjem času (žal) še kako aktualno.

Kot vsako leto smo tudi letos obiskali starejše občane v Preddvoru, zbirali smo igrače in ostale potrebne stvari za otroke ter izdelovali prosojnice za učenje otrok z Downovim sindromom. S humanitarno akcijo Radi bi pomagali dokazujemo javnosti, kakšne so naše vrednote.

V zadnjih nekaj letih smo na šoli zelo okrepili zunajšolske dejavnosti in dijakom ponujamo marsikaj zanimivega, od ekskurzij (Cern, Pariz, London ...) do raznovrstnih delavnic (likovne, video, novinarske). Po drugi strani pa vedno večkrat opažamo, da imajo naši dijaki oziroma njihovi starši vedno večje finančne težave. In ravno to je profesorico Marijo Vreček Sajovic pripeljalo do ideje, da smo organizirali humanitarno prireditev Imamo talent. Verjamem, da bo na Miklavžev dan odslej tradicionalna. Organizatorji in nastopajoči so se združili s plemenitim namenom – pomagati tistim dijakom naše šole, ki pomoč resnično potrebujejo. Želeli smo si, da bi na ta način v današnjih težkih časih po svojih močeh doprinesli k izboljšanju kakovostnega življenja naših gimnazijcev. Na Miklavžev dan so naši nadarjeni gimnazijci širši javnosti predstavili svoje ustvarjalno delo in iskrive ideje. Na dobrodelni prireditvi smo se družili ob njihovih glasbenih, plesnih, literarnih in športnih nastopih. Vzdušje je bilo izjemno, za kar gre zahvala tudi mnogim sponzorjem, ki so omogočili, da je bila celotna prireditev prava paša za oči in ušesa. Po prireditvi je potekala tudi dobrodelna prodaja koledarjev, izdelkov dijakov in športnih rekvizitov številnih športnikov naše gimnazije, veseli pa smo bili tudi prostovoljnih prispevkov. V koledarju predstavljamo kolaže, ki so jih ustvarili dijaki pri predmetu likovna umetnost – likovna snovanja pod mentorstvom Irene Koncut Marolt. V izbiri motivov, kombinacij fotografij, barv in tipografij so pokazali veliko igrivosti, domišljije, pa tudi kritičnosti. Nastali so prebliski novih idej, nove zgodbe, nove interpretacije.

Šola, ki se ponaša s tako velikim številom talentiranih dijakov, lahko samozavestno zre v prihodnost. Naši dijaki torej svojo ustvarjalnost brusijo na različnih področjih, na nas učiteljih pa je, da jih spodbujamo in usmerjamo v njihovi kreativnosti, podjetnosti, enkratnosti.

Za konec pa dijakom, staršem, učiteljem in seveda Zlatopoljčanom želim, da vse ovire postanejo premostljive, vse, kar je bilo do zdaj predaleč, dosegljivo, vse česar nismo imeli, pa naj ostane v duhu upanja, vztrajnosti in poguma. SREČNO!

Utrip iz DŠD KRANJ

Ne glede na to, da zadnjih nekaj let število dijakov in študentov tudi v našem domu upada, še vedno poteka pod našo streho veliko različnih dejavnosti, ki naredijo bivanje bolj prijetno in večere bolj kratkočasne. Po opravljenih šolskih, študijskih in drugih obveznostih je čas za druženje, zabavo in sprostitve, pa tudi za ustvarjalnost in dodatno izobraževanje.

Septembra smo pripravili tradicionalni dijaški spoznavni večer, na katerem so morali novinci dokazati, da so iz pravega testa za v našo družbo. Po spretnostnih igrah je šele uspešen »tek pod vozlom« potrdil njihov vstop v dom.

Oktober smo se pridružili največjemu vseslovenskemu prostovoljskemu projektu Simbioz@, ki gradi sodoben most med generacijami. Naša računalnica je zelo majhna in projektor je bilo treba pritrditi kar pod strop, da je bilo dovolj prostora za šest udeležencev, tri prostovoljce in voditelja Aleša, ki je z obilo dobre volje in spretnosti poskrbel, da je bila izvedba dejavnosti sploh mogoča. Delavnica računalniškega opismenjevanja starejših je potekala od 15. do 19. oktobra. Projekt, ki je prejel nagrado Evropskega parlamenta Državljan Evrope, je tudi letos povezal mlade v duhu prostovoljstva, da so delili svoje znanje in starejše popeljali v svet računalnika, interneta ter mobilne telefonije.

Tisti dijaki in študenti, ki so morda kdaj sanjali, da bi postali vozniki športnih avtomobilov, so lahko preizkusili svoje spretnosti na simulaciji dirkalnika formule 1, ki je v naš trim kabinet konec novembra privabila številne radovedneže. Dva tedna kasneje pa so lahko vsaj delno prišli na svoj račun tudi ljubitelji drugih avtomobilov in športnih letal, saj jim je vzgojitelj Aleš predstavil še avtomobilsko in letalsko modelarstvo. Ta zanimiv tehnični hobi prinaša uporabnih znanj s področja mehanike, strojništva, daljinskega krmiljenja in elektrotehnike, ob natančnem upravljanju modela pa tudi izboljšanje motoričnih sposobnosti.

Za ljubitelje fotografije smo pripravili nagradni fotografski natečaj z naslovom »Moj domači kraj«, ki je kar pravi za naša dekleta in fante, saj prihajajo z različnih koncev Slovenije in iz različnih mest, krajev, zaselkov in vasi, ki jih bodo predstavili s posnetki naravnih lepote in drugih posebnosti. Temo bomo predlagali tudi za letošnjo Domijado – vsakoletno srečanje dijaških domov Slovenije in zamejstva – in jo obdelali še z drugih ustvarjalnih vidikov.

Tudi šport je pomemben del življenja mladih in v domu podpiramo vsakršno športno udejstvovanje. Enkrat tedensko dijaki igrajo nogomet, košarko ali odbojko v bližnji športni dvorani, uspešno smo izvedli tudi turnir v namiznem tenisu med dijaki in študenti. Velik odziv kaže, da kljub množični uporabi sodobne tehnologije med mladimi še vedno vlada zanimanje za šport in tekmovalni duh.

Med dijaki in dijakinjami v domu so številni mladi športniki, ki dokazujejo, da so kos tako šolskim obveznostim kot tudi zahtevnim treningom in tekmam na različnih nivojih, tudi najvišjih. Uspešno tekmujejo alpski smučarji, skakalci, kombinatorci, plavalci, nogometaši, hokejisti in drugi. Nekdaj naš dijak in zdaj naš študent Marjan Jelenko je svetovni mladinski prvak v nordijski kombinaciji in še naprej uspešno tekmuje na evropskih in svetovnih prvenstvih, med

dijaki doma so bili tudi Peter Prevc, Jurij Tepeš in ostali uspešni skakalci. V novembrski reviji za študente in dijaške Zapik je kot »bog na levem boku« predstavljen mladi nogometaš, dijak DŠD Kranj, 18-letni Klemen Šturm iz Železnikov, ki je član slovenske reprezentance do 19 let.

Na letošnjih olimpijskih igrah v Londonu sta sodelovali plavalki Tjaša Vozel in Tanja Šmid, obe stanovalki našega dijaškega oziroma študentskega doma. Tjaša, ki je tudi odlična dijakinja 4. letnika gimnazije, je na nedavnem evropskem prvenstvu nastopila v finalu in izboljšala osebni in slovenski rekord.

V 3. nadstropju preurejamo knjižnico, ki smo jo obogatili z naslovi trenutno najbolj branih mladinskih del in kjer bodo svoje mesto na policah našli tudi DVD-ji z različnimi filmi. Knjižnico smo povezali z računalnico, v njej bodo potekale tudi organizirane inštrukcije.

V 1. nadstropju pa smo za dijaške, ki ostajajo v domu preko vikenda, in za naše priložnostne goste (hostel) posodobili čajno kuhinjo, v najrajšem času bomo zraven nje uredili tudi družaben prostor z računalnikom in televizijo in s tem še dodatno poskrbeli za prijetno druženje in preživljanje prostega časa.

Ne, dolgčas nam res ni! Vsi zaposleni se trudimo, da bi kar najbolje poskrbeli ne samo za bivanje in prehrano naših dijakov in študentov (ste že kdaj prišli na okusno kosilo v našo kuhinjo?), ampak tudi za njihovo siceršnje počutje in življenje v domu. Zavedamo se, da smo neizogiben del njihovega odrasčanja in dozorevanja in svojo vlogo jemljemo zelo resno. Veseli smo vseh njihovih uspehov in obenem ponosni, da smo prispevali svoj kamenček v pisan mozaik njihovih značajev, lastnosti, preizkušenj in zmag. In ko ob koncu leta listamo po domski kroniki, se nam zdi, da nam niti ne gre slabo.

Judita Nahtigal
Foto: Aleš Žlebnik

*Krajankam in krajanom KS Zlato polje želimo lepe praznike,
v novem letu pa veliko zdravja, zadovoljstva, miru ter družinske in osebne sreče!*

Gospodsvetska 12, 4000 Kranj, tel.: 2017 100

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO
K R A N J

Klopni meningoencefalitis

Slovenija sodi med evropske države z najvišjo stopnjo obolevnosti za klopni meningoencefalitisom (KME), saj je od leta 2000 zbolelo v povprečju 250 oseb letno (12/100.000 preb. letno).

Gorenjska je v okviru Slovenije ena izmed najbolj ogroženih regij, saj je v istem obdobju zbolelo v povprečju 60 oseb letno (30/100.000 preb. letno). Tudi v okviru Gorenjske beležimo območja z večjo obolevnostjo, najvišja je na območju UE Škofja Loka (50/100.000 preb. letno), sledita območji UE Kranj (34/100.000 preb. letno) in UE Tržič (31/100.000 preb. letno). Precepljenost prebivalcev proti KME v Sloveniji je nizka (12%). V Avstriji so z javno-zdravstveno akcijo dosegli precepljenost 87% in znižali obolevnost na 1/100.000 preb. letno.

V Sloveniji je KME najpogostejša okužba osrednjega živčevja. Bolniki s KME so hudo bolni in jih je ponavadi potrebno zdraviti v bolnišnici. Žal specifičnega zdravila za bolezen ne poznamo, zato zdravimo samo simptome bolezni. Umre približno 2% bolnikov. Trajne posledice ima 36 % bolnikov in sicer duševne in psihiatrične motnje, motnje spomina, mišljenja, koncentracije, motnje ravnotežja in koordinacije, tresenje, pareze in ohromelost, čustveno nestabilnost, glavobol, motnje sluha in govora.

Splošni ukrepi za zaščito pred okužbo s KME so:

- **primerna obleka** za gibanje v naravi, večje je tveganje - več telesa naj bo pokrito z obleko
- **repelenti**: na nepokrito kožo je potrebno nanesti sredstva, ki z vonjem odganjajo mrčes
- odsvetujemo hoditi po neuhojenih poteh in brezpotjih med nizkim gozdnim podrastjem

Higienski ukrepi za preprečevanje okužb s KME:

- **ko pridemo iz narave je potrebno sleči vso obleko, se stuširati in si pregledati kožo.**
- prebivalcem na bolj ogroženih območjih svetujemo dnevno dosledno in čim bolj pogosto pregledovanje kože na morebiti prisesanega klop
- svetujemo, da se čim prej odstrani morebiti prisesanega klop

Najbolj učinkovit in varen ukrep za zaščito proti okužbi je pravočasno cepljenje proti KME:

- **Cepljenje proti KME:** Za bazično zaščito so potrebni trije odmerki cepiva. Prvi in drugi si običajno sledita v razmiku od 14 dni do 3 mesecev, tretji odmerek se ponovi čez pet do dvanajst mesecev. Prvi poživitevni odmerek je potreben po treh letih, nadaljnji poživitevni odmerki sledijo na pet let, pri starejših na 3 leta.
- V Sloveniji je cepljenje obvezno za vse osebe, ki so pri svojem delu ali praktičnem usposabljanju izpostavljeni možnosti okužbe. Za vse osebe, stare več kot eno leto, ki živijo na ogroženem območju ali pa nameravajo bivati krajši čas na takem območju, pa je cepljenje priporočljivo.

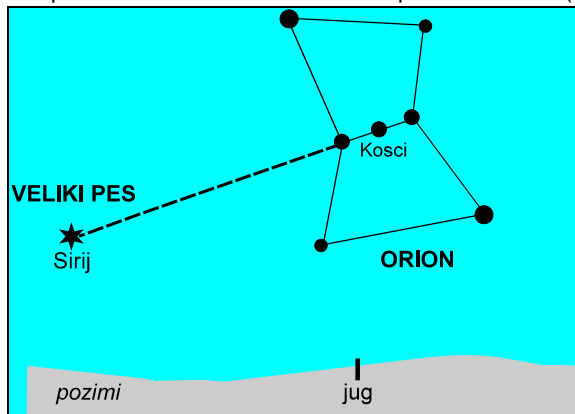
Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu se izvaja pri osebnih zdravnikih in v regionalnih zavodih za zdravstveno varstvo. **V Zavodu za zdravstveno varstvo Kranj cepimo vsak dan od 8.-12. ure, ob ponedeljkih do 17.ure. Do 31.12.2012 imamo akcijsko ceno: 28 EUR za odrasle in 25 EUR za otroke.**

Bežen pogled k zvezdam ob koncu 2012

Spet je Zemlja naredila eno krožno potovanje okrog Sonca, spet smo starejši za eno leto, spet je prišla zima in spet se nam, kot že neštetokrat prej, začenjajo prikazovati zvezde zimskega neba. Nekateri prisegajo, da so najlepše. Večerno in nočno zvezdno nebo je v tem času res čudovito. Če ne verjamete, da je to res, pojdite v jasni temni noči ven in pogledjte na nebo. Zvezde opazujete toplo oblečeni in dobro obuti, da se ne prehladite. Ni vam treba poznati njihovih imen, preprosto jih pogledjte in se predajte opazovalnemu užitku.

Zimske noči so dolge in temne. Tudi zato pridejo zvezde bolj do izraza kot v drugih letnih časih. Veliko zvezd vidite. Svetijo z lastno svetlobo. Ene sijejo močnejše, druge šibkeje. Tudi barve imajo različne. Tiste, ki imajo površinsko temperaturo okoli 3.000°C , sijejo v rdeči barvi, tiste s 6.000°C svetijo rumeno, kot sveti naše Sonce, tiste z 10.000°C sijejo belo, tiste s 50.000°C in še več pa v svetlo modri barvi. Ene zvezde oddajajo tako veliko svetlobne energije kot naše Sonce ali manj, druge pa tudi desetkrat, stokrat, tisočkrat in še več kot Sonce. Naše Sonce je stokrat večje od Zemlje. Ene zvezde so tako velike kot Sonce, druge so manjše, tretje pa dosti večje od njega, tudi deset, sto in tisočkrat. Zvezde so tako rekoč druga sonca. Od nas so tako zelo oddaljene, da jih vidimo le kot drobne pike na temnem nebu. Njihove oddaljenosti so tako ogromne, da jih sploh ne moremo primerjati z razdaljami na Zemlji ali z oddaljenostmi Sonca in planetov od Zemlje. Samo pomislite. Svetloba ima hitrost 300.000 kilometrov na sekundo. Sedemkrat švigne okrog Zemlje v slabi sekundi. Od Lune do Zemlje pride v dobri sekundi, od Sonca v osmih minutah, od najbližje zvezde potuje do nas že štiri leta, od drugih zvezd pa kar tisoče, milijone in še več let. Če je na primer kakšna zvezda danes eksplodirala, bomo o tej eksploziji na Zemlji zvedeli šele čez toliko časa, kolikor let potrebuje svetloba, da s te zvezde pripotuje do nas. Zato večkrat rečemo, da je pogled na zvezde, pogled v preteklost, to je v čas, kakršne so zvezde bile pred tolikimi in tolikimi leti in ne, kakršne so danes. Marsikatero zvezdo danes več ni, svetloba z nje pa še prihaja k nam.

V tem času se na vzhodu vse prej pojavljajo ozvezdja Orion, Veliki pes z najsvetlejšo zvezdo Sirij, in Mali pes, nad njimi pa so že nekaj časa vidni Bik, Dvojčka z glavnima zvezdama Kastorjem in Poluksom ter ozvezdje Voznik z glavno zvezdo Kapelo, ki jo najdemo nad glavo. Orion je osrednje ali glavno zimsko ozvezdje. Predstavlja nekakšno svetlobno težišče zvezd zimskega neba. Eni ga imajo za najlepše zimsko ozvezdje, drugi pa zatrjujejo, da je celo najlepše ozvezdje na vsem nebu. O tem naj sodi vsak zase. Tudi vi se lahko sami prepričate o njegovi lepoti. Oblikuje ga sedem svetlih zvezd in sredi zime se trdno usidra na južni del neba, ki ga ne zapusti vse do pomladi. Ko greste ponoči ven in pogledate proti južnemu delu neba, ga tam lahko hitro najdete in zares občudujete. Po Orionu z lahko nato najdete najsvetlejšo zvezdo na nebu, to je svetlo bleščeči Sirij, ki mu po domače rečemo kar Pes ali pa tudi Kuzlak (na Štajerskem).

Ozvezdje Orion najbolj opazujemo pozimi na južnem delu neba. Skica prikazuje, kako po Orionu najdemo najsvetlejšo zvezdo Sirij. Poskusite jo najti in opazovati.

Poleg zvezd najdemo na nočnem nebu tudi planete. Zdaj poznamo osem planetov. Ti so Merkur, Venera, Zemlja, Mars, Jupiter, Saturn, Uran in Neptun. Venera se pojavlja kot zelo svetlo nebesno telo na večernem ali jutranjem nebu. Ko je vidna na večernem nebu, to je zvečer, ji rečemo Večernica, ko sveti zjutraj, pa Danica. V tem času sveti Venera na jutranjem nebu kot Danica. Marsa izsledimo na večernem nebu, Jupitra lahko opazujemo skoraj vso noč, Saturn pa je že od novembra viden na jutranjem nebu.

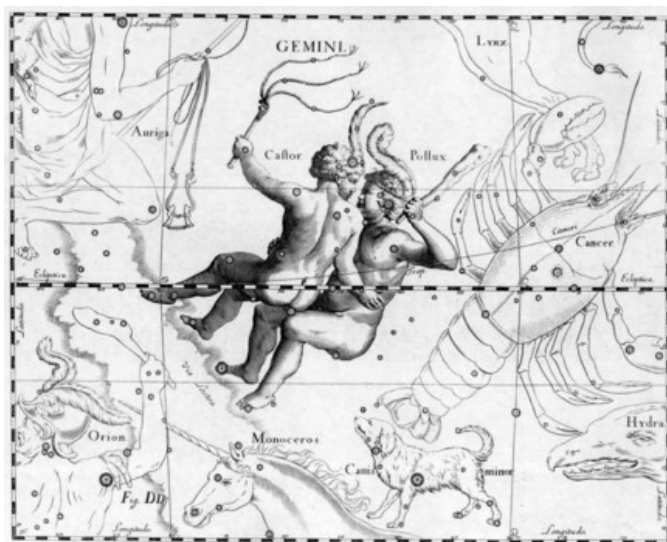
Čudovit pogled na zvezde in ozvezdja nas pogosto spominja na številne zgodbe ali mite, ki so jih o njih spletli ljudje že v davnini. V Zlatopoljčanu smo objavili že kar precej zvezdnih mitov. Le pogledajte v stare številke. Tokrat bomo nekaj zanimivega napisali o Dvojčkih in Vozniku, saj sta obe ozvezdji lepo vidni vso zimo in ju lahko brez težav najdemo in opazujemo.

V ozvezdju Dvojčkov močno svetita dve skoraj enako svetli zvezdi, ki sta si tudi navidezno zelo blizu skupaj. Tako zelo sta si podobni, da so ju stara ljudstva privzela za zvezdi dvojčici. Predstavljali naj bi dvojčka - junaka. O njunih junaštvih pripovedujejo številne zgodbe, ne samo starogrške.

Ta brata dvojčka sta bila Kastor in Poluks. Bila sta neločljiva in ljubeča prijatelja. Tako sta bila navezana drug na drugega, da sta vse stvari opravljala skupaj. Še zaljubljala sta se skupaj. Dvojčka sta bila med tistimi petdesetimi grškimi junaki, imenovanimi Argonavti, ki so se z ladjo Argo odpravili v Kolhido na Črnem morju, na zgodovinsko pot iskat veliki zaklad - zlato runo. Med vožnjo po morju jih je zajela strahotna nevihta. Ogromni valovi so grozili, da bodo potopili ladjo. Nenadoma pa se je nad glavama Dvojčkov pojavilo šibko svetenje in nevihta je takoj prenehala. Take rahlo sveteče lučke, znane kot ogenj svetega Elma, je mogoče pogosto videti, kako se med nevihto poigravajo nad jamborom ladje. Od takrat, ko se je med nevihto na ladji Argo nad glavama Dvojčkov pojavila svetloba, je bil tak pojav za mornarje znak odrešitve in sreče. Pozneje so skoraj vsako ladjo, ki je v tistih časih plula po Sredozemskem morju, okrasili z izrezljano krmo, ki naj bi predstavljala Kastorja in Poluksa. Menili so, da ta simbol prinaša ladjam srečo.

Kmalu nato, ko sta se dvojčka vrnila z uspešnega iskanja zlatega runa, sta se spopadla z gusarji, ki so ogrožali Helespont. Gusarje sta prepričljivo premagala. Zaradi te zmage so ju začeli zelo slaviti. Postala sta zvezdnika med mornarji. Kot spomin na njuno veliko bratovsko ljubezen in številna junaštva in dobra dela sta bila po smrti prenešana na nebo, kjer svetita v ozvezdju Dvojčkov. Tam ju lahko občudujemo tudi navadni zemljani.

Kastor in Poluks pa sta bila velika junaka tudi za Rimljane. Pogosto sta poveljevala in vodila rimske vojske do končnih zmag. Zakaj so ju tako častili? Pred obzidjem Rima se je vkopala številna sovražna vojska, da naskoči in zavzame starodavno in ponosno mesto. Vsi rimski meščani, ki so bili sposobni nositi orožje, so odšli v boj za usodo Rima. Na čelo vojske pa sta se postavila vojščaka na belih konjih in v beli bojni opremi. V bitki sta se borila tako srčno, spretno in hrabro, da je pod njunim vodstvom rimska vojska premočno zmagala. Ta dva konjenika sta bila prav dvojčka Kastor in Poluks. S svojo zmagovito vojsko sta nato ponosno vkorakala v Rim, kjer so jima priredili veličastno slavlje, podobno kot še dandanes častijo razne junake, na primer zmagovalce na olimpijskih igrah, svetovnih prvenstvih, vojnah. Ustavila sta se na Forumu, v središču starega Rima. Pri studenčku sta napojila svoja iskriva konja. Na tistem kraju, kjer sta se ustavila, so kasneje njima na čast Rimljani zgradili velik tempelj.

Ozvezdje Dvojčka (Gemini) je pri nas zvečer vidno od novembra do maja. Najsvetlejši zvezdi v ozvezdju, Kastor in Poluks, takoj padeta v oči, tako da ju ne moremo zgrešiti.

(Slika je iz starega zvezdnega atlasa.)

Veliko zgodb kroži tudi o tem, koga predstavlja Voznik na nebu in kako je prišel tja. Večina mitov pripoveduje o vozniku, ki naj bi iznašel voz na kolesih. Opisujejo Erihtonija, pohabljenega atenskega kralja. Ker ni mogel hoditi, je izumil voz ali kočijo. Ko se je prvič peljal s svojim ropotajočim in drdrajočim vozilom, je njegovo umetnost vožnje navdušeno občudoval in se ji od vsega srca smejal sam vrhovni bog Zevs. V spomin na ta nevsakdanji prisrčen dogodek je postavil izumitelja vozila kot ozvezdje na nebo, da bi ga tam občudovali ne samo Atenci in Grki, ampak vsi ljudje po svetu in celo bogovi.

Ozvezdje Voznik (Auriga) ali po starem Kočijaž je pri nas vidno zvečer od oktobra do maja, včasih med letom pa tudi vso noč.

(Iz starega nebesnega atlasa.)

V ozvezdju Voznik pa so stari Grki radi prikazovali tudi Mirtila, zelo nezvestega in skrajno hinavskega Enomajevega voznika. Zgodba je prav zanimiva. Zato jo povemo.

Enomaj (Oinomaos) je bil mitološki kralj v neki grški pokrajini na Peloponezu. Imel je hčer, ki je bila izredna lepota. Za njeno roko se je potegovalo veliko snubcev. Obljubil jo je tistemu snubcu, ki ga preмага v dirki z bojnim vozom.

Enomaj je v tej dirki veljal za nepremagljivega, za večnega zmagovalca. V deželi, ki ji je vladal, je imel najbolj iskrive konje, najboljši dirkalni bojni voz in še najboljšo dirkalno opremo. Niti enemu snubcu ga dolgo časa ni uspelo premagati. A naposled se je našel junak, Pelop po imenu, ki ga je premagal. Vendar ga ni premagal v poštenem dvoboju, ampak z grdo prevaro. Podkupil je Enomajevega voznika Mirtila, da je v pesto kraljevega dirkalnega voza namesto železnih žebličkov dal voščene. Med dirko se je vosek stalil. Enomajev voz je izgubil kolo, sam Enomaj pa je padel z voza, ki se razsul. Konji so ga nato vlekli in pokopali pod seboj. Pelop je končno zmagal, se poročil s hčerko in zavladal Peloponezu.

Nekateri imajo Pelopa za začetnika olimpijskih iger, zagotovo pa se po njem imenuje polotok Peloponez.

Še tale zanimivost. Za časa Rimljanov je bil Auriga, to je Voznik, vsak, ki je upravljal z vozilom. V ožjem smislu je bil to voznik na dirkalnih tekmah v krogu v areni, danes bi mu rekli kar šofer. No, Auriga je ime tudi raznim avtošolam in prevoznim podjetjem.

Marijan Prosen - Majo

Zlati BAZAR ob 10. obletnici Centra KORAK

Brdo pri Kranju, 26.11.2012

Na letošnjem bazarju smo v zlatem objemu smeha in dobre volje 26.11.2012 slavili že 10. obletnico delovanja Centra KORAK za osebe s pridobljeno možgansko poškodbo. Prireditve se je odvijala v prostorih Kongresnega centra Brdo, kjer smo imeli možnost predstaviti dejavnost našega centra in izdelke uporabnikov. Organizacijo dogodka je prevzelo društvo Klub En korak več, zlate niti programa pa sta povezovala Jelena Jukić Wilfan in Damijan Perne.

V Centru KORAK že od začetka delovanja postavljamo v središče uporabnika in mu poskušamo zagotoviti najboljše pogoje za kvalitetno rehabilitacijo. Kljub nenehni rasti in razvoju se ta usmeritev ni spremenila. Direktorica Centra KORAK, **Mateja Korošec** je v pozdravnem govoru ugotovila, »da je naš strokovni razvoj šel v tisto pravo smer, v skladu z našim poslanstvom, ves čas smo iskali nove metode in pristope«. Zbrane so nagovorili tudi **Dragica Bac**, generalna direktorica Direktorata za invalide, vojne veterane in žrtve vojnega nasilja, **Jelko Kacin**, poslanec Evropskega parlamenta, **prof. dr. Jože Vižintin**, dekan Visoke šole za dizajn ter Hermina Krt, predsednica društva Klub En Korak več.

Zlate sledi so s svojim nastopom na prireditvi pustili tudi glasbeniki in manekenski pari, ki so predstavljali izdelke študentov Visoke šole za dizajn. V njihovem dizajnu so se na odru predstavili tudi nekateri uporabniki in zaposleni Centra Korak ter Zaposlitvenega centra. Poleg njih so se po odru sprehodili prostovoljci, bivši uporabnik ter starši uporabnika Centra Korak, znani športniki, politiki in druge pomembne osebnosti, ki so skozi vsa ta leta pletli niti in v našem centru pustili zlate sledi.

Za glasbeno obogatitev večera so s svojim nastopom poskrbeli Andrej Šifrer, Ravi Shrestha ter uporabniki in zaposleni združeni v skupino Korak, ki so s pomočjo glasbenikov zapeli nekaj znanih pesmi in s tem zaključili odrski program. Naši uporabniki so bili zadovoljni s programom in vzdušjem na letošnjem bazarju. Nekateri so priznali, da so imeli pri nastopanju malo treme, večina pa jih je pri tem uživala.

Po zaključenem programu so gostje imeli možnost ogleda ter nakupa izdelkov naših uporabnikov, izkupiček od prodaje je namenjen uporabnikom in izboljšanju kvalitete izvajanja rehabilitacijskega programa v Centru KORAK.

Zavod za turizem Kranj nam je tudi letos dobrodelno podaril njihove adventne venčke, ki so jih za nas izdelovali znani Slovenci; Dadi Daz, Janez Dolinar, Ana Dolinar, Matej Mohorič in Renato Verlič. Poleg njihovih izdelkov so se predstavljali tudi aranžmaji študentov Visoke šole za dizajn, ki so pod vodstvom njihovih mentorjev tudi letos poskrbeli za čudovit izgled večera v zlatih barvah.

Vsem, ki ste se udeležili prireditve, se iskreno zahvaljujemo!

Gospodsvetska 12, 4000 Kranj, tel.: 2017 100

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO
K R A N J

Akutne okužbe dihal, prehladi in pljučnice

V prihajajočih mesecih pričakujemo, da bo krožilo več virusov, ki povzročajo **prehlade in gripo**. Ti virusi se prenašajo s kužnimi kapljicami (razširjajo se po zraku s kihanjem, kašljanjem in govorjenjem), neposrednim stikom (poljubljanje) in posredno preko različnih okuženih predmetov (kljuke, telefonske slušalke..) in **onesnaženimi rokami**.

Prehlad povzroča več kot 200 različnih virusov: pojavi se izcedek iz nosu, kihanje, kašljanje in solzenje. Splošno počutje praviloma ni prizadeto. Običajno mine v 4 do 10 dneh, kašelj pa lahko traja tudi dlje. Odrasli zbolijo v povprečju dvakrat do štirikrat na leto, otroci pa šestkrat do osemkrat. **Respiratorni sincicijski virus (RSV)**, ki pri odraslih povzroča le prehladne znake, lahko pri novorojenčkih, dojenčkih in majhnih otrocih, ki imajo kronične bolezni ali pa so bili prezgodaj rojeni, povzroči hudo okužbo z **bronhiolitisom** zaradi katerega mora otrok v bolnišnico.

Gripa je akutna virusna bolezen, ki jo povzročajo virusi gripe in se pojavlja lahko tudi v obliki epidemij. Bolezen se začne 1 - 3 dni po okužbi z nenadnim porastom temperature, mrzlico, glavobolom, utrujenostjo, bolečinami v mišicah in kosteh; pojavi se dražeč občutek v žrelu, suh kašelj in pekoče bolečine v očeh. Temperatura je lahko neprekinjeno visoka (tudi 40°C) in traja 3 - 4 dni, redko do 7 dni. Pri gripi brez zapletov je zdravljenje simptomatsko. Pomemben je počitek in pitje velikih količin tekočine. V primeru zapletov je pogosto potrebno zdravljenje v bolnišnici.

V primeru gripe in prehlada je obisk pri zdravniku potreben le izjemoma, le kadar trajajo bolezen dlje kot sedem dni, kadar imamo povišano temperaturo več kot tri dni, kadar težko dihamo in požiramo, kadar kašljamo več kot sedem dni, pri hudem glavobolu in bolečinah v predelu obnosnih votlin, bruhanju, moteni zavesti, pri otrdelem tilniku, bolečini v ušesih....

Pri otrocih do 2 let, nosečnicah, kroničnih bolnikih in starejših pride ob prehladu ali gripi lahko do zapletov, kot so vnetje srednjega ušesa, vetje obnosnih votlin, pljučnica ter poslabšanje kroničnih bolezni.

Vnetje srednjega ušesa se pogosto pojavlja pri otrocih mlajših od treh let. Poleg izcedka iz nosu, imajo otroci povišano telesno temperaturo, so nerazpoloženi, jokavi, odklanjajo hrano in se prebujajo. Največkrat je povzročitelj bakterija pnevmokok, zato je potrebno zdravljenje z antibiotikom, na voljo pa je tudi cepivo.

Pljučnica je vnetje, ki zajame drobne pljučne mešičke in tkiva okrog njih, zaradi tega pride do motene izmenjave plinov in oskrbe s kisikom. Znaki pljučnice so splošna oslabeledost, povišana telesna temperatura, kašelj, izmeček, bolečine v prsih, hitro in težko dihanje, izguba apetita in zmedenost. Pri starejših so lahko simptomi neznačilni in zabrisani.

V slovenske bolnišnice je v povprečju sprejetih približno 6000 bolnikov z izven bolnišnice pridobljeno pljučnico. Največ med njimi (od 60-70%) je starejših od 65 let. Pljučnica je pomemben vzrok smrti, saj je smrtnost v bolnišnici zdravljenih bolnikov s pljučnico okrog

10 %, bolnikov s pridruženimi kroničnimi boleznimi in starostnikov pa še znatno višja do 30%.

Pljučnico praviloma zdravimo z antibiotiki. Glavni povzročitelj izven bolnišnice pridobljene pljučnice je v Sloveniji bakterija pnevmokok, proti kateri je na voljo tudi cepivo.

Splošni ukrepi za zaščito pred okužbami dihal so:

- vzdrževanje primerne telesne kondicije z dosti gibanja na svežem zraku
- svetujemo dosti spanja in počitka, ter kvalitetno preživljanje prostega časa
- uživanje kakovostne vitaminsko bogato prehrane
- odsvetuje se kajenje in prekomerno uživanje alkoholnih pijač
- svetujemo izogibanje prostorom, kjer se zbirajo večje množice ljudi.
- v preventivi okužb z RSV svetujemo staršem, da če imajo doma novorojenčka, je priporočljivo, da starejši sorojenec ne obiskuje vrtca, saj lahko prinese RSV domov. Do 2. meseca otrokove starosti odsvetujemo obiske. Novorojenčkov, dojenčkov in majhnih otrok naj starši v tem času ne jemljejo s seboj tja, kjer je veliko ljudi (nakupovalna središča, na velika družinska srečanja, v vrtce ...).

Higienski ukrepi za preprečevanje okužb:

- svetujemo čim bolj pogosto in temeljito **umivanje rok** z milom vsaj 20 s.
- **higiena kašlja:** pri kašljanju, kihanju in smrkanju pokrijemo nos in usta z robčkom za enkratno uporabo in ga po uporabi zavržemo v koš in si umijemo roke
- svetujemo redno zračenje in čiščenje prostorov.

Specifični ukrepi proti akutnim okužbam dihal:

- **Cepljenje proti gripi** priporočamo prav vsem, še posebej je pa priporočljivo za rizične skupine: za vse otroke od 6 mesecev do 2 let, nosečnice in kronične bolnike ter starejše od 65 let. Cepljenje je priporočljivo tudi za vse njihove svojce, saj je s tem še dodatna zaščita. Zelo priporočljivo je tudi za vse varovance socialnih ustanov kot so npr. domovi za starejše osebe. Cepljenje je priporočljivo tudi za osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene nevarnosti okužbe ali lahko pri delu prenesejo okužbo na druge osebe, še posebno to velja za zdravstvene delavce in sodelavce ter druge nujne službe. Cepljenje proti gripi je potrebno opraviti vsako leto znova.
- **Cepljenje proti pnevmokoknim okužbam priporočamo vsem** kroničnim bolnikom in starejšim od 65 let, saj zmanjša tveganje za pljučnico z zapleti, prav tako je priporočljivo za otroke s pogostimi vnetjih srednjega ušesa. Namen cepljenja je zmanjšati število okužb, zmanjšati težo bolezni in zaplete, ter smrtne izide okužb s pnevmokoki.

Cepljenje proti gripi in pnevmokoknim okužbam se izvaja pri osebnih zdravnikih in v regionalnih zavodih za zdravstveno varstvo.

V Zavodu za zdravstveno varstvo Kranj proti gripi cepimo vsak dan od 8.-12. ure brez predhodnega naročila.

VDC Kranj se predstavlja

Tudi v letu 2012 so se v Varstveno delovnem centru Kranj (VDC), ki se nahaja na Zlatem polju, poleg osnovne socialno varstvene dejavnosti, odvijale številne vsebine in programi namenjeni uporabnikom storitve – odraslim osebam z motnjo v duševnem razvoju. Enota Kranj na Kidričevi 51 je največja enota izmed šestih organizacijskih enot v sestavi javnega zavoda VDC Kranj. V njej se nahaja tudi sedež zavoda. V enoto Kranj dnevno prihaja 54 uporabnikov – varovancev, s katerimi smo skozi celotno leto skozi izvajanje storitve skupaj z njimi razvijali njihovo individualnost in ustvarjali priložnosti za njihovo potrjevanje skozi delovni prispevek. V okviru segmenta dela pod posebnimi pogoji so se ob strokovnem vodenju usposabljali in izdelovali bogat asortiman programa lastnih izdelkov. Izdelki so narejeni iz naravnih, toplih materialov kot so glina, les, volna, recikliran papir... Izdelki so estetski, uporabni, dodano vrednost pa izdelku daje vloženi trud in delo oseb, ki ga izdelujejo, saj so njihove sposobnosti na posameznih področjih funkcioniranja okrnjene v različnih stopnjah.

Ljudje se med seboj v marsičem razlikujemo, te zakonitosti veljajo za nas vse.

Tudi pri ljudeh z motnjo v duševnem razvoju je moč razviti sposobnosti, nadarjenosti in posebnosti. Veseli nas, da se zavod nahaja v prijaznem okolju, ki nam z vključevanjem v različne situacije ponuja priložnosti za prikaz in predstavitev le teh. Naši varovanci so polnočutni ljudje. V celoti dojemajo potrditev, sprejemanje in spoštovanje, vrednost in koristnost, ki se kaže skozi odnos do njih, tako preko posameznikov kot celotne družbe in vsega okolja. Kakovost njihovega življenja se mora pokazati v dnevni situacijah, vsebinah in oblikah življenja. V okviru samouresničitve za dosego ter ohranitev svojega človeškega dostojanstva in blaginje so odrasle osebe z motnjo v duševnem razvoju bolj kot od sebe, odvisni od vseh nas, kateri življenja se kakor koli prepletajo z njihovim. Zato je še toliko bolj pomembna njihova potreba po različnih zagovornikih njihovih interesov obstoja in samopotrditve, ne samo s strani staršev, državnih institucij in strokovnih služb, temveč tudi ljudi iz okolja, v katerem živijo. Motnja v duševnem razvoju je drugačnost. V idealni družbi bi morala drugačnost predstavljati tisto vrednoto, s pomočjo katere je mogoče dojeti vse globine in širine pojava, ki mu rečemo življenje. A ne živimo v idealni družbi in drugačnost je pogosto lažje ne razumeti, zatajiti in stigmatizirati. Drugačnost mora postati naša vsakdanjost. Vsakdanjost namreč pomeni pravico do izbire, pravica do izbire pomeni svobodo, svoboda pa je osnovni pogoj kakovostnega in odgovornega življenja. Zato bodo tudi naša bodoča prizadevanja vodila v kakovostno, osmišljeno in zadovoljno življenje naših varovancev v ožjem in širšem okolju. To je uresničljivo le z našim skupnim sodelovanjem tudi v prihodnje.

Vsem krajanom Zlatega polja želimo poguma za vsakdanje življenje, drznosti za nove izzive ter obilo smeha, ki naredi vsak dan lepši.

V času prihajajočih praznikov pa vas vabimo tudi k nakupu naših izdelkov, ki so na prodaj naši trgovinici v enoti Kranj. Informacije glede nakupov lahko dobite tudi po telefonu 031/617 044, g. Iztok Ušaj.

Odpadki, za katere morda niste vedeli, kako z njimi pravilno ravnati

Odpadno jedilno olje sodi med odpadke, s katerimi je potrebno ravnati pravilno in odgovorno. Ob nepravilnem odlaganju oziroma odstranjevanju škodujejo našemu okolju.

Odpadno jedilno olje je prepovedano odlagati v zabojnike za mešane odpadke in zabojnike za ločeno zbiranje odpadkov, olje je prepovedano zlivati v odtok ali kanalizacijo. Če to storimo, naredimo okolju in naravi, posledično tudi sebi ogromno škode. Če pride olje v stik s podtalnico, onesnaži vodo in take podtalnice ni moč očistiti.

Zastrašujoč je podatek, da 1 kapljica olja onesnaži 1 milijon litrov vode. Podobno velja tudi za onesnaževanje prsti.

Doma odpadno jedilno olje vlijemo v plastenke ali v steklenice oz. v katerokoli drugo primerno embalažo. To začasno hranimo v kleti, garaži in ko se nabere več odpadnega jedilnega olja, ga odpeljemo v zbirni center za ločeno zbiranje odpadkov, kjer ga brezplačno oddamo.

Ločeno moramo zbirati tudi hidravlično olje, motorno, strojno in ostala mazalna olja ...

Odpadna električna in elektronska oprema

Veliko elementov in materiala, iz katerih je sestavljena bela tehnika, gospodinjski aparati in ostala električna in elektronska oprema, se lahko predela.

Aparati in naprave, zabavna elektronika, mobiteli ter druga oprema vsebujejo tudi nevarne snovi.

Če z njimi ne ravnamo pravilno, lahko škodujejo okolju in ogrozijo zdravje ljudi. **Zato je pomembno, da te odpadke odložimo ločeno**

v zbirnem centru za ločeno zbiranje odpadkov.

Ob nakupu nove elektronske opreme je trgovec ali proizvajalec dolžan sprejeti staro elektronsko opremo. Če je oprema še uporabna, jo lahko prodate ali podarite tistemu, ki jo potrebuje.

Med opremo sodijo: mali in veliki gospodinjski aparati, računalniška oprema, električna in elektronska oprema, oprema za razsvetljavo, igrače, zabavna elektronika.

Zdravila.

Velikokrat se zgodi, da zdravil ne porabimo do konca. V takem primeru moramo poskrbeti, da bodo končala na varnem. **Nikakor odpadnih zdravil ne smemo odložiti v zabojnike in ne v straniščno školjko.**

Z odpadnimi zdravili moramo ravnati kot z nevarnim odpadkom. **Odpadna zdravila lahko predamo v lekarnah in tudi v zbirnem centru za ločeno zbiranje odpadkov ali v času akcije zbiranja nevarnih odpadkov.** Zdravila so draga, zato poskrbimo, da jih bomo zavrgli čim manj.

Gradbeni odpadki sodijo med posebne odpadke, zato jih moramo odlagati ločeno. Manjše količine gradbenih odpadkov lahko oddamo v zbirnem centru, kjer brezplačno sprejemajo do 1 m³ teh odpadkov enkrat mesečno.

Če imate večje količine gradbenih odpadkov, pri Komunali Kranj najamete zabojnike. Odločite se lahko za najem 5, 7, 10, 12, 15 ali celo 20 m³ zabojnike. Zabojsnik lahko najamete tudi za več dni.

Odpadne avtomobilske gume ne sodijo med komunalne odpadke, zato jih moramo odložiti ločeno. **Vsako gospodinjstvo lahko brezplačno odda do pet gum (brez platišč) dvakrat letno v zbirnem centru. Nikakor jih ne smemo odlagati v naravi in ne sežigati.**

Ob menjavi oziroma nakupu novih avtomobilskih gum, lahko stare pustimo pri vulkanizerju.

Želite izvedeti več? Obiščite spletno stran www.krlocuj.me in v abecedniku odpadkov poiščite odpadek, za katerega ne veste kam in kako ga pravilno odložiti. Ker nismo uspeli zajeti vseh odpadkov, upamo, da bomo z vašo pomočjo abecednik dograjevali. Ko odpadka v abecedniku ne najdete, nam to sporočite in nov odpadek bo dodan v abecednik.

Z dopisnico naročite brezplačen odvoz kosovnih odpadkov

Odvoz kosovnih odpadkov boste tudi v letu 2013 lahko naročili z dopisnicami. Vsako gospodinjstvo bo prejelo dve dopisnici, **vsaka za brezplačen odvoz kosovnih odpadkov do količine enega kubičnega metra.**

Ko boste imeli kosovne odpadke, izpolnite dopisnico, in jo vrnite po pošti oziroma prinesite na sedež podjetja. Poklicali vas bomo najkasneje v roku treh tednov. **Skupaj z vami se bomo dogovorili za dan odvoza..** Na dogovorjeni dan boste kosovne odpadke pripravili na dostopno odjemno mesto (kamor na dan rednega odvoza pripravite zabojnik za odpadke). Mesto mora biti dostopno za naša vozila, saj bomo le tako vaše odpadke s primernim vozilom lahko prevzeli. **Bodite odgovorni, poskrbite za urejeno ter čisto okolje in izkoristite omenjeno možnost odvoza kosovnih odpadkov.** Drugačno odlaganje kosovnih odpadkov poleg zabojnikov je prepovedano, zato ste za tako ravnanje lahko tudi kaznovani.

Če stanovalci na enem naslovu (stanovalci v večstanovanjskem objektu) skupaj zberete pet dopisnic, vam brezplačno dostavimo velik zabojnik za 5 m³ odpadkov, kamor boste odložili vaše kosovne odpadke.

Dopisnici lahko uveljavljate tudi pri najemu zabojnikov za 5, 7, 10, 12, 15, 20 in 30 kubičnih metrov odpadkov in si s tem znižate stroške. Zabojsnik lahko najamete za dan ali več dni. Za najem zabojnika pokličite na številko 04 28 11 303.

Je pitno vodo pred uporabo potrebno prekuhavati?

Da je pravočasno in učinkovito obveščanje še kako pomembno, ste oz. smo vsi spoznali ob zadnjih izredno močnih padavinah. Poleg škode na objektih so močne padavine povzročile tudi motnost vode, zaradi česar smo vas obvestili o potrebnem prekuhavanju pitne vode. Vsem, ki ste se prijavili na osebno obveščanje, smo poslali elektronsko pošto in/ali SMS sporočilo. Ko se je kakovost pitne vode izboljšala, smo vas tudi obvestili o izdanem preklicu prekuhavanja vode. Prepričani smo, da edino z osebnim obveščanjem z SMS sporočili in/ali elektronskimi sporočili zagotovimo hitro in zanesljivo obveščanje uporabnikov, pri katerih je oskrba s pitno vodo v danem trenutku motena.

Zato prijazno vabimo vse tiste, ki prijave še niste oddali, da le to čim prej storite in zagotovite, da boste pomembno informacijo prejeli pravočasno.

Osebno vas obveščamo o moteni oskrbi s pitno vodo v času načrtovanih del na javnem vodovodnem omrežju (sporočimo vrsto del, ki se izvajajo in koliko časa bo delo potekalo oz. bo oskrba s pitno vodo motena) in v času okvar na javnem vodovodnem omrežju (sporočimo predviden čas odprave napake). Sporočilo, za katero je še posebej pomembno, da pride pravočasno do vas, je sporočilo o sanitarni neustreznosti vode. Ko se kakovost vode zmanjša, vam sporočimo razlog za neustreznost pitne vode, čas v katerem se morajo izvajati potrebni ukrepi, kot je na primer prekuhavanje vode, in vam po odpravi napake pošljemo novo sporočilo o preklicu neustreznosti pitne vode).

Bodite informirani in se prijavite na brezplačno obveščanje:

- po elektronski pošti na naslov info@komunala-kranj.si
- preko obrazca na spletni strani www.komunala-kranj.si
- osebno, na sedežu našega podjetja
- pisno na naslov Komunala Kranj, d.o.o., Ulica Mirka Vadnova 1, 4000 Kranj

Čisto je lepo.

Ledena dvorana
Zlato polje

Kavarna in Ledena dvorana Zlato polje
se vam zahvaljuje za obisk in zaupanje

Vsem krajanom Zlatega polja želimo
vesele božične praznike
ter srečno, zdravo in uspešno
novo leto 2013

URADNE URE V TAJNIŠTVU KS ZLATO POLJE:

Uradne ure so vsak prvi torek v mesecu od 17. do 18. ure v prostorih KS Zlato polje, ul. Franca Rozmana Staneta 13 - 1. nadstropje
Stranke osebno sprejema tajnica KS. V času uradnih ur tudi na telefonski št.: 20 11 972. Sporočila pregledamo na naslovu: kszlatopolje@t-2.net